

TER ONDERTEKENING

Aan: SCM

Erfgoed en Kunsten

Van
5.1.2.e

Datum
14 februari 2023

Referentie
36260053

Bijlagen
- Adviesaanvraag

Intern OCW afgestemd
MenC

nota

NTO SCM adviesaanvraag vernieuwing bestel

Aanleiding

Hierbij ontvangt u de tekenversie van de adviesaanvraag aan de raad voor cultuur over de vernieuwing van het bestel. De opmerkingen die zijn genoemd in het bestuurlijk overleg en de beleidsstaf van 20 februari zijn in deze versie verwerkt, net als de suggesties die door de VNG zijn gedaan op 24 februari:

- Intrinsieke waarde (p. 1, 3^e alinea);
- Aandacht voor innovatie en cultureel ondernemers (p. 2, 2^e alinea en p. 5, 2^e bullet);
- Bereikbaarheid van cultuur (p. 3, 2^e bullet);
- Eigen rol en betekenis van cultuur in verschillende plekken van het land (p. 3, 2^e bullet);
- Mid-career talenten (p. 3, onderaan);
- Zichtbaarheid talenten lokaal niveau (p. 3, onderaan).

Naar aanleiding van een overleg met de rijkscultuurfondsen is de passage over de beleidsdoorlichting cultuurdeelname 2001-2020 achter de inhoudelijke vragen geplaatst.

Een afschrift van de adviesaanvraag wordt ook de Tweede Kamer gestuurd. Die brief en het bijbehorende notadossier ontvangt u separaat.

Geadviseerd besluit

Na uw akkoord wordt de adviesaanvraag aan de raad verstuurd.

TER VOORBEREIDING

Aan: SCM

Erfgoed en Kunsten

Van
5.1.2.e

Datum
13 februari 2023

Referentie

Bijlagen
1. adviesaanvraag

nota

NTV SCM adviesaanvraag vernieuwing cultuurbestel
beleidsstaf 20 feb

Aanleiding

In de beleidsstaf van 20 februari bespreken we de bijgewerkte versie van de adviesaanvraag aan de raad voor cultuur over de vernieuwing van het bestel met u.

Toelichting

- In de beleidsstaf van 13 februari is een 1^e versie van de adviesaanvraag besproken. U hebt toen aangegeven om in het advies aandacht te vragen voor de arbeidsmarkt en cultureel ondernemerschap (dit punt is verwerkt op p. 2, 2^e alinea) en de paragraaf over anticiperen op smaakvoorkeuren in een veranderende bevolkingssamenstelling te nuanceren en met cijfers te onderbouwen. (p. 3: 3e bullet en verwijzing naar analyse van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het CBS).
- Deze versie is afgestemd met de raad voor cultuur, de rijkscultuurfondsen en de G4.
- Op 20 februari staat het bestuurlijk overleg met IPO, VNG en de G6 gepland. Eventuele inbreng uit dit gesprek kan daarna nog worden verwerkt in de adviesaanvraag.

Planning

20 februari: beleidsstaf: 2^e versie adviesaanvraag bespreken.
20 februari: bestuurlijk overleg met IPO, VNG en de G6 over input voor de adviesaanvraag.
24 februari: definitieve versie adviesaanvraag 'in tas'.
28 februari: uiterlijk verzending adviesaanvraag aan de RvC. Een afschrift van de adviesaanvraag wordt gelijktijdig verzonden aan de Tweede Kamer.

TER VOORBEREIDING

Aan: SCM

Erfgoed en Kunsten

Van
5.1.2.e

Datum
08 december 2022

Referentie

Bijlagen
-

nota

Ntv SCM brainstormsessie vernieuwingsagenda
cultuurbestel 15 december 2022

Aanleiding

Op 15 december om 15 uur heeft u een brainstormsessie over de vernieuwingsagenda van het cultuurbestel (bis).

- Deelnemers: **Persoonlijke levenssfeer - bescherming**
- Gespreksleider: **Persoonlijke levenssfeer - bescherming**

Doel van de brainstorm:

- Een kader bepalen voor de adviesaanvraag aan de raad voor cultuur, waarmee de raad voldoende richting krijgt om tot een aantal scenario's te komen voor een toekomstig cultuurbestel.
- Het kader moet de raad voldoende ruimte bieden om onafhankelijk te kunnen adviseren. Het raadsadvies moet u vervolgens voldoende ruimte bieden om eigen bestuurlijke keuzes te maken.
- Op basis van de opbrengst van deze brainstorm wordt de adviesaanvraag aan de raad opgesteld. Deze ontvangt u in concept in januari.

Opzet nota:

1. Vertrekpunt: actuele bevindingen en kritiekpunten op het functioneren van het huidige bestel
2. Input brainstorm t.b.v. vragen adviesaanvraag
3. Planning

1. Vertrekpunt: bevindingen en kritiekpunten huidige bestel

De recente beleidsdoorlichting cultuurdeelname over de afgelopen 20 jaar benoemt een aantal sterke en zwakke punten van het cultuurbeleid van de rijksoverheid. Deze beleidsdoorlichting is een interessant vertrekpunt, want onafhankelijk en wetenschappelijk.

Sterke punten:

- Het instrumentarium is breed en bestrijkt vrijwel alle aspecten van het cultuur(deelname)beleid en is over de jaren heen stabiel.
- Het Nederlandse cultuurbestel (waarvan de bis een belangrijk onderdeel uitmaakt) kent een grote mate van transparantie met een beperkte politieke inmenging.
- Er wordt gestuurd op (artistieke) kwaliteit.

Zwakke punten:

- Het instrumentarium bevat vooral indirecte instrumenten gericht op aanbod en weinig instrumenten direct gericht op cultuurdeelname.
- Er is beperkte vernieuwing en verbreding door establishment bias (subsidie gaat vaak naar de gevestigde culturele instellingen) en prestatie-indicatoren.

- Er is nog onvoldoende bereikt op het gebied van toegankelijkheid en inclusiviteit.

De beleidsdoorlichting sluit ook aan op veel terugkerende kritiekpunten in het culturele veld en bij andere overheden:

- Starheid, behoefte aan breder instrumentarium, meer flexibiliteit.
- Andere overheden voelen zich overruled door besluiten van het rijk.
- Instellingen en makers ervaren administratiedruk en hoge proceslast.
- Het rijksbeleid bedient een beperkt (overwegend wit, hoog opgeleid, ouder) publiek.

Voor de Raad voor Cultuur omvat een toekomstbeeld van het cultuurbestel in elk geval de volgende elementen (*Advies **Beweging in het Bestel***):

- Een bestel dat iedereen in Nederland toegang biedt tot beoefening en beleving van cultuur, tot ontplooiing en ontwikkeling
- Een bestel dat in het hele land sterke culturele gemeenschappen draagt met in elke regio een vitaal cultureel ecosysteem
- Een bestel dat optimaal en flexibel inspeelt op nieuwe praktijken en dat samenwerking stimuleert
- Een bestel dat het bestaande koestert en prikkelt tot vernieuwing; met ondersteuning en een gelijk speelveld voor een verscheidenheid aan disciplines en genres, verhalen en artistieke opvattingen binnen een eerlijke beroepspraktijk
- Een subsidiestelsel gericht op werkbare verantwoording, zinvolle beoordeling en ruimte voor kansrijke ontwikkelingen.

2. Input brainstorm t.b.v. vragen adviesaanvraag

De volgende vragen dienen als input voor de brainstorm. Deze zijn niet limitatief, maar helpen om de belangrijkste vraagstukken te bespreken en helder te krijgen hoe deze vervolgens een plek krijgen in de adviesaanvraag aan de raad. De vragen gaan over inhoudelijke ontwikkelingen. Consequenties voor het instrumentarium volgen later, na het advies van de Raad.

Inhoudelijke vraagstukken:

1. Waarop richten we ons primair met ons beleid? Is dat nog steeds een zo hoog mogelijke artistiek-inhoudelijke kwaliteit? Of vinden we dat kwaliteit minder belangrijk kan zijn als daarmee meer ruimte ontstaat voor bijvoorbeeld maatschappelijke impact, participatie en landelijke dekking?
2. Wat zijn belangrijke bewegingen in de culturele en creatieve sector die in het huidige bestel onvoldoende ruimte krijgen? Moeten er meer mogelijkheden komen voor bijvoorbeeld interdisciplinariteit, digitalisering, vermenging markt en gesubsidieerde vormen of voor andere ontwikkelingen?
3. Welke ontwikkelingen spelen bij cultuurparticipanten en het publiek? Moeten bijvoorbeeld ander beslisgedrag en wijzigende smaakvoorkeuren van publiek meer ruimte krijgen in de toekomst en zo ja hoe?

Waar moet het raadsadvies straks aan voldoen?

4. Verwachten we van de Raad één scenario voor een nieuw bestel? Of meerdere scenario's?
5. Hoever mogen die scenario's gaan, bijvoorbeeld ook één zonder bis?

6. Willen we dat de Raad uitsluitend ingaat op de rol van de Rijksoverheid? Of juist hoe de samenwerking tussen de verschillende overheidslagen het beste vormgegeven kan worden?
7. Willen we dat de raad ook ingaat op actuele problemen in de sector (energie, personeelskrapte, inflatie, veranderend gedrag publiek)? Of juist niet?

3. Planning

2023		
Q1	Interactief proces formulering adviesaanvraag	OCW stemt adviesaanvraag af met andere overheden en veld
Eind januari/begin februari	Adviesaanvraag over vernieuwingsagenda naar de raad	
Q2/Q3	Uitvoering adviesproces door Raad voor Cultuur	Gesprekken OCW met veld, andere overheden, rijkscultuurfondsen
November	Advies Raad voor Cultuur vernieuwingsagenda gereed	WGO cultuurbegroting; reactie Kamer op advies Raad voor Cultuur
2024		
Q1/Q2	OCW werkt vernieuwing cultuurbestel uit	OCW stemt af met andere overheden en veld
Juli	Kamerdebat over uitgangspunten nieuw bestel	Na Kamerdebat: reactie Kamer op uitwerking vernieuwing cultuurbestel
Q3	Start vormgeving nieuwe bestel	